

Ezen lapok hétfőt kivéve naponta jelennek meg. Előfizetőknek a postán Pesten helyben boríték nélkül 7 ft, postán borítékban hetenként kétszer küldve 8 ft 24 kr., hatszor küldve 9 ft 12 kr. p. p. A hirdetések minden négyzetóra hasábozott apróbetű sorért vagy ennek helyéért 5 p. kr., a kettős sorért pedig 10 p. kr. fizetnek.

Péntek

770.

Február 25. 1848.

Előfizetési Pozsonyban a kiadó-hivatalban, ventur-utczai Zierer-házban 114. szám alatt földszint, és Pesten hatvan-utczai Horváth-házban 583. szám alatt földszint és minden kir. postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomba és külföldre menendő példányok csak a bécsi császári királyi főpostahivatalnál rendeltetethetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Országgyűlés. Előleges közlés a febr. 24-kei kerületi ülésről. Folytatása 's vége a febr. 22-ken tartott LXII. kerületi vitaközlésnek a sz. kir. városok rendezése tárgyában. LXIII. kerületi ülés febr. 23-án. (Tárgy: sz. kir. városok rendezése). Pozsonyi hírfüzet. Budapesti hírharang. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Portugália. Norvégia. Olaszország. Hivatalos és magán-hírdetések.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY. Országgyűlés.

Előleges közlés. A febr. 24-kei kerületi ülésben a zalai és somogyi indítványok, mikről a tegnapi előleges közlésben szólottunk, ismét szövegre kerültek, 's a zalai indítvány most már szavazat-többséggel lön megbuktatva. Mellette szavaztak: Abauj, Zemplén, Ung, Szabolcs, Gömör, Bihar, Marmaros, Arad, Pozsony, Trencsin, Vas, Nógrád, Zala, Liptó, Zolyom és Tolna. Somogy nem szavazott. — A somogyi indítványt a ker. jegyző szerkesztette foglalta, de a szerkesztet az indítványozó által sajátjának el nem fogadtatván, az indítvány szerint, a mint közöltük, idomított. — A 72. §-gy módosított, hogy ha a hallgatóság az elnök szavának engedni 's a termet felszólítására elhagyni nem akarná: a hallgatók eltávolítása a rendfentartó esendősítetek által eszközöltetik 's a t. — A szavazásról szóló 74. §-hosszas vitát idézett elő. Voltak, kik az elnöknek még annyi jogot sem akartak kölcsönözni, hogy szavazást kívánhasson. Tartottak attól, ne hogy a tárgy megvitatás előtt szavazás utján döntések el, miáltal a szólás szabadság 's a nyilvánosság szenvednének. Más részt módot kerestek az ellen, hogy a tanácskozás a végtelenségig ne húzódjék, 's némely oratorok a többségen ne szarnokoskodjanak. Végére is a szerkesztet Szemere B. javaslata szerint ekkint módosított: „A szavazatok a szöveg szerint vétetnek számba. Általános szavazás csak a tárgy teljes megvitatása után és csak azon esetben történik, ha a szöveg egyenlő két részre oszolván, másképen a többség ki nem tudhatnék, vagy ha azt a tagok közül 3. kívánják.”

Folytatása 's vége a febr. 22-kei kerületi ülés vitaközlésének a sz. kir. városok rendezése tárgyában. Komlósy L. Debreczen köv.: Az eddigi törvények meghagyását kívánja. Urbányi (Temesvár) a polgárok kiváltságait hasonlóképp megtartani kívánja; ellenben követársá Joannovics *) G. a törvényhozás szabadelvűségével meg egyeztetni nem tudja, hogy kik eddig kiváltságokat nem élveztek, az eddigi polgároknak éltökfogytáig kiváltságokban részesítenek. Mire az először szöveg követ ur kijelenti, hogy a polgári osztály kiváltságait egyéni nézeteknek alá nem rendelheti.

Bónis S. Szabolcs köv.: Ohajtáná, ha a casták mind inkább összeelvdálnának, 's ezért nem örömet pártolja a szerkesztet, 's ha a kiváltságokat minden lakosra kiterjeszteni nem lehet, azokat inkább eltörölni kívánja, mert hogy a régi polgárok megkülönböztessenek, 's a választóknak megint kiváltságok adassanak, ezt célszerűnek nem tartja, 's a kik demokratikus elveket vallanak, arra hiva fel őket, hogy a kiváltságokat inkább minden lakosra terjesztsék ki.

Szentkirályi M. jegyző. A választmány senkitől nem akart jogot elvenni, de miután a polgári jogot nem születés adja, hanem a tanács conferálja, ugy vélekedett, hogy ezentul ne conferálhassa, 's így idővel a casta is megszűnjék. Adja isten, hogy a nemesség is így lehessen banni, a kiváltságokat azonban kiterjeszteni mindenkire annyit tesz, mint az elválasztást megörökíteni. A választmány szelidebb módot nem ismert, mint a javaslat, a casták össze olvasztására ezt tartotta közép-utnak. Ha ez kevés, 's a városi követek bele egyeznek, nem bánja, ha a most élő polgárok kiváltságai is eltöröltetnek.

Szabó M. Vas köv. Ha a városi követek nyilatkozatait a zárt testület kifolyásának nem tartaná, legnagyobb aggodalommal nézne a városoknak adandó 16 voks működésének elibe, miután alig lehetett tapasztalni, hogy a városi követek valami nagyobb szerű eszme mellett felszólaltak volna. Midő az eddigi polgárok kiváltságaik élvezetében meghagytának, rendén van, mert a törvényhozás minden körülményeket össze nem zavarhat; de ha most a szabadalmak megerősítetnek, hogyan lehessen majd a 16 szavazattal a nemesség mentességének megszüntetésére hatni? Az emberi lélek természete, hogy jogaiért mindig küzd 's így azon 16 voks, a 14 millió ellenében csak az aristocraticus érdekek erősítésére folya be. Szabadka követének előadására nem ütközött volna meg, ha a kiváltságokat egyedül egy résznek fentartani nem kívánja vala 's ezenkívül nem áll aggodalma, mert e munkálban kimondva nincs, hogy a személyes viszonyok meg fognak változtatni. A hidvám-mentességre nézve jól különböztetné meg a dolgot Pest köv., mihez szóló csak azt adja hozzá, hogy ezt a nemesség is saját részéről meg fogja szüntetni. A mi a magán-szerű jogviszonyokat illeti, mikről Szabadka követe tön említett, ezek a lakosok közti viszonyt határozzák meg, 's hogy a közjövdelemkből mikint huzzák osztályukat, ez nem tartozik ide. Ezenkétfogva a szerkesztet megtartani kívánja.

Bónis S. Szabolcs köv.: Pest követének megjegyzését

*) Mult számunkban a 187 lapon hibásan áll „Joannovics” helyett „Ivanovics”

magától elutasítja, mert hogy a kiváltságokat megörökíteni akarja, esze ágában sincs, miután a castákat összesítmáni ohajtja. Ha a kiváltságokat kiterjeszteni nem akarjuk, 's csak a polgárookra nézve szüntetjük meg, könnyen azon vád alá esünk, hogy mi nemesek semmit nem engedünk. Ha a kiváltságokat eltörölni nem lehet, ki kell terjeszteni mindenkire.

Fábray István Bártfa város köv.: Szabadka és Debreczen követének nézeteiben osztozik, 's valamint a polgári nevezet és a polgári rendet, ugy a polgárok országos és helybeli kiváltságait, haszonvételeit, és személyes jogaikat fentartani kívánja. Mi a vám- és vásári helypénz-fizetési mentességet illeti, melyet az országnak minden nemesei és polgárai élveznek: figyelmezteti a tr. rket, hogy ez nem privilegium, nem kiváltság, hanem törvényes, alapos, igazságos, kölcsönös jogállapot, azért, mert alkotmányunk szellemében az országnak minden vizeit, melyek felett hidak állanak, és minden földet, melyeken vásárok tartatnak, kizárólag az ország nemesei és polgárai birván, ezen országos összes compossessoratus törvényhozási kölcsönös transactio utján abban egyezett meg, hogy ha a nemes a polgár hidján vagy a városban tartott vásárra megy, a polgárnak sem vámot sem helypénzt ne fizessen; és reciproc, ha a városi polgár a nemes hidján, vagy vásárjára megy, ez se fizessen a nemesnek, sem vámot sem helypénzt. Ha tehát ezen mentesség csak egy oldalulag szüntetnének meg, t. i. ha a nemes nem bírvala azt mondani a polgárnak: „eddiglen mint jó szomszédok egymásnak nem fizettünk ugyan, de ezentul a liberalismus igényei szerint én folyvást ingyen járandók hidadon 's vásárodra, te pedig, valahányszor hozzám jössz, mindig fizetni fogsz” kérdi, képzeltető-e ennél nagyobb méltatlanság, nagyobb igazságtalanság? Ez, tekintve legfőké a törvényeknek jelen törvénytelen formák közti keletkezését, nem lenne egyéb, mint a polgároknak kizsebelése; mely piszok, ugy hiszi, Magyarország nemességének jellemére nem fér. Kell tehát ezen mentességet vagy egész épségében továbbra is meghagyni, vagy, mint utasítása is tartja, mint-hogy a vám-mentesség az országos közlekedési eszközök létesítését akadályozza, azokat nem egyoldalulag, hanem általában az ország primásától kezdve a legszegényebb polgárig megszüntetni. De ez esetben is szóló a polgári rendet és nevet megtartani kívánja, mert hazánkban minden egyéb honpolgárok a törvény kellő ótalma alatt nincsenek, amazoktól bánás, 's büntetési módra, homagizára, törvénykezésre 's egyebekre nézve különböznek. Azért abban meg tud ugyan egyezni, hogy minden városi megtelepedett lakos polgárnak neveztesse és személyes jogokban részesítessék; de arra, hogy azon osztálybeliek, kik eddig polgárok voltak, a jogtalanság állapotába sodortassanak, reá nem áll. — A vám 's helypénz-mentesség egyoldalú és nem általános megszüntetésének egy más abnormitás és igazságtalanság is lenne a következménye. A városokban igen számos iparúzó laknak, kik rendesen vásárokon árulják készítményeiket. Ha a nemes mester soha semmi vámot és helypénzt nem fizetne, a nemtelen pedig mindig és mindenütt, és ez 30. évekig gyakoroltatnék: akkor a törvény a nemes eszmadiának 2000—3000 ftnyi jutalmat, illetőleg évenkénti salariumot adna, a nemes születési mesterembernek ellenében, ki amazzal a versenyt sem állhatná ki, a mi igazságtalanság lenne és a városi életet felzavarná. Azért kívánja, hogy e tekintetben a kormányi javaslat eszméje követtesse, mely a városok életével és az igazsággal egybehangzó.

Szentkirályi M. jegyző: Ha a polgároktól valami elvétetni céloztatnék, nem esodálná, hogy a városi követek olly tüzzel viaskodnak, de csak arról van szó, hogy a tanács kiváltságos leveleket többé ki ne osztogathasson. Sőt a választmány még kamatot is resolvált az eddigi polgároknak, javasolván, hogy a kiknek a tanács privilegialis levelet adott, labár a szükséges képességgel nem bírnak is, választók legyenek. — Azért ujra kijelenti, mikint értené a dolgot, ha a városoktól valami elvétetni szándékolatnék; semmitől sem fognak ők megfosztatni, csak attól, hogy a tanács többé olly privilegialis leveleket ne osztogasson ki. A nemesség lemondott adómentességéről. Ha a városok megegyeznek benne, hogy a kiváltságok a multa is eltöröltessenek, reá áll; de hogy jövendőre is fentartassanak, ezt nem akarja, mert a 16 voksot nem kívánja privilegium kezébe adni.

Vöber György Szeged köv.: Mint a polgári rend egyik képviselőjének nem juthatott azon feladat, hogy kiváltságok maradvékainak támogatására szavát emelje, mert meggyőződése az: hogy ha bizonyos létező körülmények közt kiváltságok a statusra célszerűek lehetnek, és jótékonyan hathatnak — mégis célszerűek és jótékonyak lenni megszűnnek azonnal, mihelyt a körülmények változtával, a polgárosodás érdeke, a statusnak céljai is változván, nemcsak nem egyeznek meg többé a kor szellemével, a reformnak, a haladásnak igényeivel, hanem azokkal nyílt ellentétben is állanak. — És illyennek tartja ezen olly hével vitatott kérdést. Nem akarhatja, hogy most, midő reformról 's haladásról van szó, ennek megakasztására a rendiség eszméje szolgáljon ürügyül, mintha a polgári rend az élők sorából a választmányi javaslat által kitöröltetni céloztatnék, mert hiszen nem épen e törvényjavaslat által vétetik-e le alapja egy a szó valódi értelmében fogsztott polgári rendnek? nem épen e törvényjavaslat által emeltetnének-e ki — kérdi szóló — azon aljas helyzetből,

mellynek keserveit annyiszor és olly fájdalmasan panaszlák el szavaik e teremben? vagy talán a bormérhetést és a városok körében létező egyéb javadalmakkali éhletést, vagy a fizetés-től mentesítő kiváltságokat 's előjogokat tartjuk-e csupán azon nélkülözhetlen alapfeltételeknek, mik a polgári rend létét és további fenállhatását biztosítják? Szóló olly meggyőződésben nem él, mert nem akarhatja, hogy épen ezen kérdés ellenök, kik eddig szünetlenül a kiváltságok 's előjogok megszüntetése mellett szónokoltak, kizsákmányoltassék. — Ó nem akarhatja u. m., hogy midő most alig tíz ezer polgár részeseül ez előjogokban, ha ezen szám a leendő választók által meg fog kétszereztetni, tíz ezer helyett husz ezer egyén élvezze a polgárosodott világ előtt már nem épen legdicsebb épen nem classicus ezen nem-fizetési előjogokat. (Helyeslés.) Szóló ezt a korrigényei által követelt reformnak 's haladásnak nem, de mindenesetre szánakozásra méltó visszalépésnek tekintené. (Tetszés a megyei követek részéről.) És ha a városi rend azon keserü gyanut magára vonni nem akarja, hogy szabadsága legelőször igénybe vett önmegtartóztatásánál az örök igazság rovására máris hajótörést szenvedett, nem akarhatja, hogy mások erszényéből készíttessenek hidak, kompok, a nép munkájából és veritékéből utak, 's mi aztán csak amugy kényelmesen szedjük hasznát azon jólét gyümölcseinek, melyet a törvényhozás nem azért alkothatott számunkra, hogy a status céljainak kivívásában akadályul szolgáljunk, hanem hogy munkás és hasznos tagjai lévén a polgári társaságnak az osztályok összeforrására 's a választófalak megszüntetésére tényezőkkint lépjen fel, ne lökjük el magunktól hidegen azon közbenjárói szerepet, mely által a nép és a nemzet többi osztályai közt létező kinövések kiegyenlítésére volnánk egykoron hivatva (hangos tetszés.) Ezek azon nézetek, mik mellett küldöi egyes utasításánál fogva is: a választmányi javaslat szerkesztetnek továbbra fentartatását kéri; de nem hallgathatja el egyszersmind észrevétel nélkül azon állítást, hogy miért mondjon le csupán a polgári rend ezen előjogáról, és miért nem mond le róla egyszersmind a nemesi rend is? Ebből épen ellenök következtetést von le magának és azt tartja, hogy azért, mert más osztályoknál a polgári erények nem érték el még azon fokozatot, hogy saját osztályzati szükkeklésükön is hatalmat vehetnének; a polgári rendnek, mely e teremben csak a haladás typusa lehet, az igazság ösvényeitől eltérni nemcsak nem szabad, de nem is tanácsos, mert olly félrecepés számtalan következményekben boszondáná meg magát.

Babarczy A. Csongrád köv.: Mindenek előtt Bártfa városra érdemes követe előadására kíván tenni némi megjegyzéseket. A követ ur igen sok keserűséget mondott el a nemesség irányában, és pedig ollyakat, melyeket külszinleg az igazság színét viselik, de melyek mélyebben vizsgálva teljes mértékben méltatlanok. Ugyanis azt mondá az érdemes követ ur, hogy midő a megyék képviselői a nemesség vámmentességét fentartani akarják — akkor a polgárok vámmentességének megszüntetését egyének mint fosztogatásnak tekinteni nem lehet, — melly vád az előtt, kikörülményeiket ismeri, egyáltalában meg nem áll, mert az látja, hogy a nemesi rend ott a nagy kaput betérni ovakodik, hol bár egy kis kitéréssel a kis ajtón bejuthatva, minden succusioit elkerüléséül belőlől nyithatja fel a kaput, mellyen — bár kissé késsőbb, de biztossabban fogunk mindannyian egyforma vámfizetés mellett be- és kijárhatni. — Azon okoskodása is az érdemes követ urnak, miszerint a polgár igazságtalanul fog fizetni a nemesség hidjain, midő a nemes a királyi városok hidjain ingyen jár, győző erővel csak akkor birhatna, ha a vámmentességét nemcsak a polgárra, hanem az összes városi lakosságra követelné, — mert a városi hidak nem a polgárok, de az összes lakosok költségén épülnek. Egyébiránt az egész előadás nyomatókát leginkább az szünteti meg, hogy itt épen nem az céloztatik, hogy az eddigi polgárok kiváltságaik gyakorlatból kiütessenek, hanem hogy ezen kiváltságok a választóknak, qualificatiokhoz kötött osztályára ki ne terjesztessenek. — Mi magát a szóban lévő 's illeti, a kerületi választmány azon elvből látszott kiindulni, hogy senkitől az eddig gyakorlott jogot, vagy kiváltságot el ne vegye — és ez elvet szóló maga is pártolja, mert azt hiszi, miké a reform gyakorlati kivételére leginkább szükséges, hogy aziránt menél több sympathia ébresztessék, — ez pedig sikeresen csak ugy ébresztetik, ha az illetők jogaik eddigi gyakorlatában lehetőleg fentartatnak. Azonban azt hiszi, hogy e 'sban a választmány ez elv alkalmazásán tul ment, mert az eddigi polgároknak a) alatt választói jogot még azon esetre is biztosított, ha ezek a választói képességgel nem bírnak is, és így nekik olly jogot adott, melyet eddig sem gyakoroltak, azért szóló az a) pontot kihagyva az eddigi polgárokra nézve elégségesnek tartja, ha a b) pont szerint eddig is gyakorlott jogaik és kiváltságaik használatában jövendőre is fenhagytatnak. Az a) pont kihagyását azon nézet is javasolja, miszerint a városok előre tudván, hogy az eddigi polgárok qualificationális képesség nélkül is választók maradnak, a törvény szentesítéséig majd annyi polgárokat nevezendek a nem képesített osztályból, hogy a törvény végrehajtásakor, a nem képesített választók száma meg fogja haladni azokét, kik qualificationális képességgel bírnak.

Szallopek L. Verőce köv.: Szeged követének nézeteiben osztozik, hogy majdan a városi voksok segédelmével a nemesi kiváltságokat is lehessen megszüntetni.

Házmán F. Buda köv.: Ha a ker. jegyző a polgárok kiváltságait, közigazgatásnak nézi, igazsága van; de ezek, mint p. a vám-mentesség, magánjogi tekintet alá esnek. Ez, mint egyéb javadalmak is, nem azért adták a városoknak, mert különös állást foglaltak, de mert hozzájuk a feudális korban, melyben születtek, különös kötelezések is csatoltak. És ha a vám-mentességet a t. rr. károsnak tekintik, szereztek ismét vissza a maga útján a kiváltságokat, 's aztán a velük járó kötelezések átvételével a status kedvéért szüntessék meg. Illy értelemben a kérdést elfogadják, sőt indítványozza. — A reciprocitás csak úgy értik el, ha a nemesi rend is lemond hasonló jogairól. A kerületi jegyző nem ismer szelidebb módot a szerkezetben javasolt kiáltó jogtalanságnál. (Szentkirályi M. ker. jegyző közbevágólag kijelenti, hogy a városi privilégiumok ellen semmi gyűlöletes kifejezést nem alkalmazott, szeretné, ha a városi követek is hasonlóul eseltek volna; ő nem keresett oly kifejezéseket, mintha isten tudja mily gyűlöletet akarna támasztani az arisztokrácia és a polgárok között, ő nem használt kihívó szót, azért magát olyantól megkímélni kéri; ha meg nem békülünk u. m., semmi sem lesz a dologból, 's ha a városiak ezt eltasztják, a sikeretlenség vádját öket fogja érni.) Ha a ker. jegyző a nemes és polgár vámmmentességben nem lát kiáltó jogtalanságot, becsánatot kér tőle, hogy őt ezen eszmével szövetségbe hozta; de ha ő nem lát, szóló igen is lát a kiváltságban jogtalanságot, melynek általános megszüntetését a status érdekében ohajtja. És lát jogtalanságot abban, hogy midőn egyikőtől a tulajdon-jog elvételét, a másik annak birtokában meghagyatják, mert a vámjog, mint Bártfa követe helyesen jegyzi meg, viszonyosság elvén alapul. A jelen rendelkezésnek értelme az, hogy a polgárok adozhatnak a nemességnek. Cs. követe a kiváltságok megszüntetését successio nélkül kívánja eszközöltetni. Szóló sem embe a revolutionnak, de ép azért kívánja, hogy egyik osztály jogaitól más osztály kiváltságainak örökbítésére meg ne fosztassék. Azt is mondá, hogy a polgári rend feloldozhatja kiváltságát, mert a rendezés útján nem élvezett jogok gyakorlatába lép, 's hogy ez a nemesi kiváltság megszüntetését is könnyítendő. Ezen okoskodást Cs. követének ismert jellemevel megegyeztetni nem tudja. — A t. rr. a rendezés útján a status érdekében ruházni jogokat a városi lakosokra, de nem cserében magánjogokért, az illy jogot szóló pénzen megszerezni nem kívánja. Szabad ember szabad embernek nem fizet, adozója nem lehet, noha a statusnak szívesen adozik. Mi a nemesi kiváltságok megszüntetését illeti, erre azt jegyzi meg, hogy a nemesi rend már 1790 óta vizsgálja reményekkel a városokat, de az ige még most sem vált testé. Pusztá igéretért a vámmmentességet fel nem oldozhatja addig, míg e részben általános intézkedés nem történik, a miért indítványozza, hogy a t. rr. tüstint most kijelentsék, hogy a vámmmentesség jövőre mindenki nézve megszüntetik.

Kende Zs. Szatmár köv.: A városokat pártolva, hogy a polgárok kiváltságait a polgári levél, a nemességét pedig a születés adná, ezt a különbséget el nem ismeri, mert a kiváltságokat mindentűn a világon a véletlen adja. Azért meg a nemesség vámmmentességéről le nem mond, addig attól a városokat megfoszthatóknak nem tartja. Bártfa követének nézetét méltányolja, hagyassanak meg a polgárok tömegestül mint a nemesek is kiváltságaikban.

Babarczy A. Csongrád köv.: Buda városa érdemes követének előadására, mely szólnak előbbi felszólalására vonatkozik, azt válaszolja, hogy a nemesség vámmmentességének megszüntetését nem sürgetheti, mert arra küldői által felhatalmazva nincs, egyébiránt saját véleménye gyanánt nyilváníthatja, hogy a vámmmentességet oly jótékonyágnak egyáltalában nem tartja, melyért védő szót emelni érdemes lehetne. Szóval sem állítá egyébiránt, hogy a városi követek a nemesi vámmmentességet eltörölni szándékoznak, revolutiót akarnak, hanem azt mondá, hogy a nemesség ezt kevés várakozás után successiók nélkül eszközölhetni reményli. — Az érdemes követ ur be fogja látni, hogy azok, kik a vámmmentességet a választókra kiterjeszteni nem akarják, ezt épen nem azért teszik, hogy a nemesség vámmmentességét örök időkre fentartsák, mert hiszen ezt semmivel inkább nem biztosíthatnák, mintha a vámmmentességet a városi választókra kiterjesztenék, ekkor lehetvén alaposan reményleni, hogy a vámmmentesség városi választók 16 követei, az érdekegység szempontjából, együtt fognának a nemesség képviselőivel működni, e szabadságot megőrzésére.

Szőnyei K. Lőcse v. köv.: Nem küzd a privilegium mellett 's a szerkezetet pártolja.

Meghagyatván a szerkezet a 45, 46 's 47. §§. is megtartattak. Ezen §-ra nézve Hergelessell F. (Győr város) kívánta, hogy a képviselő testület állandósága továbbra is megállapítások, 's ha ezt el nem érheti, utasítása szellemében kívánja, hogy az egész képviselőiség 6 évre választassék, 's aztán új választás történjék, mi által a 3 évi kilépések által előidézendő surlódások eltávolíthatnának. Hasonlókép Korics G. (Zombor) valamint a tanácsnokokat és tisztviselőket, egy a tanácskozó képviselőket is, csak minden 6-od évben kéri új választásnak alávetettni. A képviselőket a városok lakosainak minden osztályából aránylag választatni ohajtja, nehogy egyik osztály a másik felett túlsúlyt gyakoroljon. Ezen arány meghatározását szabályra bízni kéri. (Maradjon.)

A 49. §-nál Króner L. (Mosony) indítványára, és Bónis S. (Szabolcs) felvilágosítására, hogy miután a papok a városi bíróság alá rendeltettek, képviselőknél is megválaszthatók — a papok azoknak sorából, a kik képviselőknél nem lehetnek, kihagyattak. Javaslata hozott (Sebestyén G. Veszprém) hogy miután a sz. k. városokban leginkább német elem uralkodik, a nemzetiség előmozdítása kedvéért a képviselőket a magyar nyelv tudása megkívántassék. Babarczy A. (Csongrád) a kik választási joggal nem bírnak, azokat képviselőknél megválaszthatni nem kívánja. Kónig J. (Székelyhervár)

a kik kir. hivatalt viselnek, 's a bányatiszteket, képviselőknél megválaszthatóknak nem tartja, mert ezeket függetleneknek nem ismeri. Ezen indítványok el nem fogadtatván, maradt a szerkezet 's az ülés eloszlott.

LXI. Kerületi ülés febr. 23-án. (Elnökök, jegyző 's tárgya a tegnapiak.)

Somsich P. elnök: A tegnapi ülés határozatai iránt tájékozván a t. rr. a tanácskozás tárgyát tűzi ki. Tolnay K. (Zala): A veszprémi indítvány feletti határozat kimondása figyelmét elkerülén, még egyszer pártolásra hiva fel a t. rr. ket annak, hogy a képviselőket a magyar nyelv tudása megkívántassék. Küldői az alkotmány 's a nemzetiséget nemesek fentartani, de tágitani is kívánják. (Maradjon.)

A 49. §. következett, mely arról szól, kik nem lehetnek képviselők. Komlóssy L. (Debrecen) a §. záradékából kihagyatni kívánta azt, hogy az eddigi polgárok képviselőknél megválaszthatók, bár írni 's olvasni nem tudnának is, mezt ez az eddigi polgárok bélyegeznék. (Maradjon.)

Az 52. §-ban a képviselők esküje áll, Komlóssy L. (Debrecen) azt kívánta hozzátétni, hogy a képviselők a város törvényesen alkotott szabályainak fentartására esküdjének (Szentkirályi K. közbeszó: és a védegyelre! — Mosoly.) Biró J. (Arad) ohajtá, hogy arra is esküdjének, hogy a nemzetiséget minden uton módon előmozdítani fogják. (Maradjon.) Somsich P. elnök, kihagyatni javaslá azt, hogy a képviselő az ország törvényeinek megtartására esküdjék, az minden polgárnak lévén kötelessége. Elfogadtatott.

Az 53. és 54. §§. mik a képviselő testület számát határozzák meg, a mint már megírtuk. Szeimer B. javaslata szerint módosítottak. — A szerkezet mellett szavaztak: Pozsony, Nyitra, Trencsín, Vas, Nógrád, Zala, Komárom, Győr, Zólyom, Fejér, Abauj, Zemplén, Szatmár, Szabolcs, Bereg, Bihar, Marmaros és Arad. — Bars és Somogy nem voltak jelen.

Az elnökségről szóló 61. §. némi vitára nyújtott alkalmat. Bónis S. (Szabolcs) a §. végét a szerint kívánta módosítani, hogy az elnöknek ne legyen szabad hamarabb eloszlanni a gyűlés, csak ha azt a gyűlésnek egy része kívánja. Babarczy A. (Csongrád): Midőn Szabolcs megye érdemes követe indítványával az előző önkénynek határt szabni ohajt — a gyűlés épen rendetlenkedő részének nyit az önkényre szabad tért — mert ha az elnök épen az előidézt ingerültség végett ohajtán a gyűlést szétoszlanni, és e szándékában, az eloszlátás szükségét előidézte rész korlátolhatná, világos, hogy az ülés szétoszlátásának jogát az elnöktől elvéve azt gyakran épen az ülés rakonzátlanok részének tulajdonítanók — mi a rend eszméjével össze nem férvén, a 61. §-t maga épségében fentartatni kívánja. Kubicza P. (Trencsín) és Papszász L. (Bihar) a szabolesi indítványt pártolják. Szentkirályi M. a szabolesi indítványt akint formulázza, hogy míg a tanácskozás alatti tárgya be nem fejeztetik, addig az elnöknek a gyűlést csak a többség beleegyezésével legyen szabad eloszlanni. (Több oldalról helyeslés.) Paczola J. (Hont) a pesti javaslatban meg nem nyugszik, mert a gyűlés eloszlátásának szüksége akkor állván elő, mikor az ingerültség nagy fokra hág, ha a gyűlés-eloszlátás szükségének elhatározása a vitakozás mérlegére vettek, az által az ingerültség még nagyobb fokra esigáztatik. Ezért ez intézkedés a kivihetlenség örvényébe merülne. Az elnökség becsületességében elég biztosítékot lát, hogy az ülés ok nélkül eloszlanni nem fogja. Somsich P. az indítványt nem ellenzi ugyan, de feleslegesnek tartja, mert a városokban a nyers erő beavatkozásától, mint megyékben a kortesektől félni nem lehet, miért az indítványt pártolók aggodalmát alaposnak nem találja. Tolnay K. (Zala) véleménye szerint a megyék megokultak arra, hogy a főispáni önkényt zabolozni szükséges, ezért a szabolesi indítványt pártolja. Asztalos P. (Marmaros) az elnöknek semmi jogát nem ismeri, csak kötelességeit. Nem osztozik Hont követének véleményében, hogy az ülés csak ingerültség miatt szokott eloszlattatni. Főerdeke az, ha az elnök kisebbségben van, 's hogy ilyenkor az ülés eloszlathassa, ezt a kisebbség zsarnokságának tekinti, miért kívánja oda terjed, hogy a gyűlés addig elne oszlojék, míg a tárgy be nem végeztetik. Szentkirályi K. (Gömör) nem lenne féltékeny, ha biztosítva volna, hogy főpolgármesterek nem fognak elnökösködni. Előtte sem úgy áll a dolog, hogy a gyűlés csak akkor oszlattatik el, ha ingerült. Megtörténhetik ez is, de főoka az szokott lenni, ha az elnök nincs többségben. Világos példa erre a honti esemény, hol a gyűlés kezdete előtt eloszlattatott, a miért el sem kezdődvén, rendtelenség miatt szét nem oszlathattak. — Az indítványt pártolja, mert ha a többség az ülés eloszlátni kívánja, az elnök akarata teljesül, mit ha az elnök a többség akarata ellen tenne, önkényt gyakorolna. Bernáth Zs. (Ung) A jelen §-nál Esop meséje jut eszébe, midőn a farkas felvette a juhász bundáját. Itt is az elnökből a bürgermeister kukucskál ki, ezt küldői ha akarják is, minden esetre szoros korlátok közé kívánják szorítani. Az elnök csak a magához hasonlóknak elnöke, különben ugy nem illik oda a városi, democraticus szerkezethez, mint az imperialis vagy consularis hatalom. Cs. követe szerint csak a többség rakonzátlanok, de szóló az elnöki rakonzátlanoknak nagyobb sorát tudná előmutatni. Az elnöknek más joga nem lehet, mint hogy a voksok egyenlősége alkalmával övé a döntő. Olgay T. (Pozsony) ugy véli, hogy a hatalom-átvétel ellen a becsületérés elég nagy gátot nem emelhet; ez a mai világban sokfélekép magyaráztatik, miért erre hivatkozni nem tartja elegendőnek, 's noha megyéjének a főispánokkal galibái nem voltak, de volt elég másoknak, az elnöki jogokat és kötelességeket törvény által meghatározatni ohajtja 's nem mehetvén oda, hova Marm. követe hi, mert némely tárgy 3 napos vitát is igényelhet, a pesti módosítást pártolja. Bónis S. (Szabolcs) ha meg is volna győződve, hogy Baranya követe a főpolgármester ellen

az ellenzékkel fog szavazni, és revételét még akkor is megtenné, 's mint azt Pest követe módosítá, a t. rr. figyelmébe ajánlaná. Túrnbök J. (Buda) eláll a szótól, ha a pesti indítvány elfogadtatik (több hang: elfogadjuk). Balogh K. (Győr): Nem tagadhatni, hogy okozhatnának rendtelenségek az elnökösködők részéről is, de meg fognak engedni a t. rr. rrek, ha állítani meri más részről azt is, hogy csak ugyan voltak esetek, melyekben a rendtelenségek a tanácskozók által idézettek elő; — 's ez így lévén kérde szóló, mi tanácsosabb, mi kivihetőbb: kellő nyilvánosság mellett az elnökségnek adni jogot, vagy a tanácskozó testületre bízni az intézkedést? — szóló az első czélszerűbbnek véli, de kész volna az utóbbit is elfogadni, ha azt épen Pest megye érd. követének okoskodásánál fogva, gyakorlatilag kivihetlenné nem látná, miután a tanácskozók csak tanácskozás útján intézkedhetnének, itten pedig oly rendtelenségekről van szó, melyek a tanácskozást magát, 's így valamely végzésnek hozatalát is magában már lehetlenné teszik. De továbbá a következményeket is tekintve veszélyt nem lát szóló abban, ha a gyűlés eloszlattatik, hiszen az másnap ismét folytatattatik, 's így a többségnek az alkalom megtagadva nincs meggyőződését nyilvánítani; ellenben ha a gyűlés el nem oszlattatik, 's a fellázadt szenvedélyek nötegnőnek, mint ezt az élet bizonyítja, nem idézhet-e az olly szomorú eseményeket elő, melyeket többé orvosolni sem lehet? 's mit nyerhet a közönség illy jelenetek által? — Nem hiszi szóló, hogy ez a nyilvánosság, vagy bár mi tanácskozás érdeke lehessen, 's ezekre nézve, de általában annál fogva is, mivel még az egyéniségeknél sem tartja üdvösnek, ha azok felháborodott indulatokkal tanácskoznak, sokkal kívánatosabbnak véli hasonló körülményekben minél egyszerűbb móddal a gyűlést eloszlanni, 's miután ezt szóló a választmányi szerkezettel inkább elérhetőnek tartja, azt úgy a mint van, meghagyatni kívánja. [M a d a r á s z L. (Somogy) az indítvány ellen felhozottakat czáfolván, kijelenti, hogy azon státust bölcsek nem tartaná, mely a hatalom ellen az erkölcsiségben 's erényben elég biztosítékot találja. Senki nem lehet oly elbizakodott, hogy az erényt csak magának tulajdonítván, azt a t. rr. től megtagadja, 's hogy ha áll, mit Cs. követe felhozott, hogy a kisebbség rakonzátlanok, ekkor a szabolesi indítvány 's illetőleg pesti módosítás helyén van, mert a kisebbség a szenvedő alávetés, ha a többség véleményét kimondja. Hogy a kisebbség tesz zavart, elismeri, van példa Hontban, melynek helyzetét küldői abnormisnak találják 's ez ügyben fel és irtak. De ha elismeri, hogy a kisebbség rakonzátlanok, ép azért kívánja, hogy az elnök határátnál hatalmasabb ne éljen ellene. Mert a gyűlést vagy rendtelenség miatt akarná eloszlanni, vagy önkényből; az első esetben mellette lesz a többség, mely Cs. követe szerint nem rakonzátlanok, a második esetben pedig szükséges, hogy a többség az önkényt megakadályozhassa. — Babarczy A. (Csongrád) A szabolesi indítványt a pestivel egyáltalában nem azonosíthatja, mert míg az előbbi szerint a gyűlés feloszlátásában az elnököt az ülés egy része is akadályozhatná, addig az utóbbi szerint ezt csak a többség tehetné azon esetekben, midőn valamely tárgy felett a tanácskozás bevégezve nincs. — A pesti indítvány a többség eszméjén alapulván annak fontosságát meg nem tagadhatja szóló, de azt alkalmazásban kivihetőnek egy általában nem véli, mert ha nem is tekint, hogy egy tárgy felett, a nélkül, hogy befejeztetnék, több nap folyhatnak a tanácskozások, annyi bizonyos, hogy midőn az ingerültség nagyobb mértékben előállása okozza a gyűlés eloszlátásának szükségét, gyakorlatilag alig lesz lehetséges a többséget az iránt experálni, vajjon a gyűlés feloszlátásában megegyezik-e — mert hiszen magának e kérdésnek eldöntése, főképp ingerült közönséggel, néha alig lenne egy nap bevégezhető. Igen egyoldalú intézkedés lenne, mely csak az elnök önkényének szabván határt, a tanácskozók közt gyakran kifejlő ingerültség káros következtelése elhárításáról nem gondoskodnék, holott bár elismeri szóló, hogy az elnök is visszaélhet gyűlés eloszlátási jogával, de más részről tagadnunk nem lehet, hogy gyakran merülnek fel körülmények, melyekben az ülés tagjainak féltelensége teszi szükségessé az illy elnöki joggyakorlatot. Szóló így lévén meggyőződve, e hitét ki nyilatkoztatni ugy is mint e gyűlekezet egyik tagja, ugy is mint képviselő tartozott. — Paczola J. (Hont) vélekedése szerint, ha a t. rr. akarják, hogy az elnök a gyűlést elne oszlassa, határozzák el a tanácskozási randszert is, mondják ki, hogy meg egy indítvány tárgyalása befejezve nincs, más indítványt tenni ne lehessen; a széksértés, gorbomaságok visszatartását ne a tanácskozó testületre hanem juryre bízzák, mely a gyűlés kebeléből kimenvén, rögtön bíraskodik. Ha illy szorú rendeletek léteznek, az elnök büntetlenül el nem oszlathatja az ülés, de míg a többség impune rendetlenkedhetik és kisebbitethet, nincs más mód hátra, mint hogy az elnök eloszlathassa a gyűlést, míg a tagok csak önmoralitásukra hagyatvák. Gömör követének azt válaszolja, hogy az illető honti gyűlés el nem oszlattatott, de a kisebbség által kövekkel vetrvén szét, elhalasztatott. Somogy követének pedig azon viszonyokkal tisztelkedik, miszerint Somogy vmegyé soha abnormisabb állapotban nem volt, mint jelenleg. (Zaj) Hunkár A. (Veszprém) okoskodása a körül forog, hogy miután a megyék praesidiálisokkal kormányoztatnak, ennek meggátolására minden alkalmat meg kell ragadni, mert mily sors várja a szegény városokat? Oly leny, kit már születése előtt gyűlölnék, 's midőn ez is k. kinevezéstől függend, természetes, hogy ő is megkapja a praesidialist, kell tehát gátot emelni ellene, hogy mindent ki ne vihessen, mit reá parancsolnak. — Biró J. (Arad) Marmaros követének megjegyzése után indulva, a §. t. egy kívánja módosítani, hogy abban az elnöknek semmi joga ne maradjon, hanem kötelessége legyen a gyűlést megnyitni, kötelessége legyen az eloszlanni 'sat. — Bónis S. (Szabolcs) Cs. követének megjegyzésére viszonozza, hogy a szabolesi és pesti indítvány közt egyéb különbség nincs, mint hogy a pesti

az eszmét alkalmasabban fejezi ki. Hogy a többséget bajos lesz kivenni? — arra való a szavazás. Győr követétől kérde, hogy ha a közvélemény oly sújtó pálcza, hány administrator resignált eddig, kik felett a közvélemény eltörte pálcáját? — A pesti indítványt még Schneé L. (Heves), Lónyay M. (Bereg), Majláth J. (Nyitra) pártolják, mely, mint előre megirtuk, végzés-kép kimondatott.

A csend és illedelem fentartásáról §§ vétetvén tárgyalás alá, Tolnay K. (Zala) mint a gyűlés-eloszlásnál, nem különben önkénytől tart akkor is, ha az elnöknek korlátlan hatalom adatik, hogy a rendbontó hallgatóságot a teremből kiharcolhassa, sőt kikergethesse, — miért az elnök ezen hatalma ellen hasonló korlátokat emelni javasolt, mint a gyűlés-eloszlathatás ellen. (A hallgatóság éljént mond) Asztalos P. (Marmaros), Zala követével kezelt fog, mert midőn nem képzelheti, hogy a hallgatóságban semmi érzés ne legyen, az elnököt podesta-hatalommal felruházni nem fogja. Szentkirályi M. jegyző felvilágosításul előterjeszti, hogy a csend és illedelemről szóló §§ iránt a méltos főrről már multkor egység történt (Maradjon). Bónis S., ha meg lenne róla győződve, hogy jó sajtó-törvényeket visszünk haza, hajlandó volna elállni az indítványtól, de arról meggyőződve nem lévén, a nyilvánosság megsértésével rendet nem akar, 's Zalát pártolja. — Madarász L. (Somogy): Küldői a nyilvánosságban az alkotmány őrtét tisztelik, a sirbóli csend nekik nem elég; a hallgatóságot a nyilvánosság palladiumának tartják, 's ezt áldozatul a csendnek oda nem viszik. Ezért azon esetre, midőn a terem a hallgatóságtól kiürített, a 71. §-nál szükség lesz megállapítani, hogy olyankor a további tanácskozás a többség elhatározásától függjön. A hallgatóságot korlátozni szükségesnek látja, de azon eset is adhatván magát elő, hogy az elnök zárt ajtó közti tanácskozás kedvéért, maga csináltat zajt és bontatja a rendet, miért szükség, hogy mint Zala köv. indítványozza, a kitiltás a többség akaratán alapuljon, mert míg sajtótörvények nincsenek, a nyilvánosság felett öröködni kell. Babarczy A. (Csongrád.) Utasítása 's meggyőződésénél fogva a gyűlésekben nyilvánosságot ohajt, de hogy e cél elérésék, szükség, hogy a t. rr. a mult országgyűlési megállapodáson túl ne lépjenek, és a választmány helyesen cselekvék, midőn a mellett megmaradt. A somogyi javaslatot nem ellenzi, mi által Zala aggodalma is megszűnhetik, mert így el lesz hárítva az, hogy a gyűlés zárt ajtókkal tanácskozassék.

Somoch P. elnök. Szabadság rend nélkül fen nem állhat. Midőn a városi rend oly előnyben részesül, mint a nyilvánosság, szükséges ezt körülövezni, hogy fenállása biztosítva legyen. Csongrád követével fog kez. — Kubicza P. (Trenesén) Zalát pártolja, Szentkirályi M. jegyző: Ó azon emberek közé tartozik, kik egyesek kezébe csak kevés, de korlátlan hatalmat soha nem adnának, 's a hatalmat oly móddal korlátozni kívánják, miben lehetőség nincsen. E módot a somogyi javaslatban találja fel, mert az önkényes kitiltásnak egyéb czélja nem lehetvén, mint hogy a tanácskozás titokban folyjon, ezt csak a többség gátolhatja meg, mely ha az elnökkel együtt titokban akar conversálni, amugy sem fogja ellezni, hogy a hallgatóság kizavartassék. A somogyi javaslatban elegendő módot talál, megvallja, hogy e részben keresett eszközt, de kiviteltre nem akadt, miért a somogyi javaslatot örömmel fogadja. Ellenben a zalai indítványt nem pártolja, mert hogy a gyűlés előbb tanácskozzék a felett, kit kelljen kiigazítani, ezt méltónak nem találja; ha komoly az eset, a gyűlésnek fenáll ellenőrködési joga, melyet a publicum korlátozására az elnökkel consolidálni nem akar. (Helyeslés.) Schneé L. (Heves) a két indítványra nézve a ker. jegyzővel egyetért, de midőn a helyeslés vagy helybennemhagyás jeleit által a rend 's szólás-szabadság nem gátoltatik, nem látja át, hogy ezek a kitiltásra okot adhassanak. Szentkirályi K. (Gömör): Miután véruink pezsgőségét ismerve, előre látja, hogy a hallgatóság, kivált érdekesebb vitáknál, a helyeslés vagy helybennemhagyás jeleit adni fogja, nem látja czélszerűnek, hogy ez már rendbontásnak vétsék; ellenben ha a tanácskozást zavarná, a tanácskozó testület jogában áll a hallgatóságot kitiltani. A somogyi javaslat a nyilvánosságot egészen meg nem őrzi, mert az elnökök a hallgatóság elleni antipathiaiból, ezt gyakran ki fogják zavarni 's a hallgatóság nagyobb része, a bebocsátási engedelmet nem várva, el fog oszlaki, mi által az elnök mindig nyer. Kivánja ennél fogva, hogy a kitiltás a gyűlés jogához számítassék. Bernáth Zs. (Ung) az előtte szóló előadásának végét szíve melegebből pártolja, mitől őt sem a mult országgyűlési megállapodás el nem mozdítja, sem a ker. jegyzőnek az indítvány czélszerűsége elleni okoskodása. A gyűlésnek csak nyilvánosnak szabad lenni, mert a nyilvánosság a törvényben kilesz mondva. A kitiltás itélet a hallgatóság moralitása felett. Egyes személyre főképp akkor midőn a tanács maga összeül, nem akarja bizni, hogy szának, ezek moralitása felett ítéljen. Ha a hallgatóságra kimondatik a sújtó itélet, hogy magát immoráliter viselt, nem fog ezen a somogyi indítvány segíteni, mert az illy kitiltott emberek nem fognak az ajtó előtt ácsorogni, hanem szégyenökből eloszlának. — Kende Zs. (Szatmár) a szerkezetet pártolja. Véleménye szerint a helyeslés vagy kárhozat jeleit adni lehet, de csak a gyűlési tagoknak. — Bónis S. (Szaboles) szerint irva van, hogy a nevetőkkel nevet, 's a sirókkal sir az emberi arc, 's mikép kívánhatja azt Szatmár követe, hogy kivált az ó humoristicus előadására (nevetés) a hallgatóság ne nevéssen, 's a hallgatóság lesze-e oka aztán, ha ebből azon scandalum következik, hogy az elnök a publicumot kiharcolja? Azért ha az egyes zavargók kitiltathatását az elnökre bizza is, miután nehézségekkel jár, hogy minden egyes felett az egész testület bíraskodjék, de legalább midőn a körül forog, hogy legyen-e nyilvánosság, erre nézve kívánja a zalai indítványt fentartatni. Szemere B. ugy vélekedek, hogy a kik a szerkezetet is védik, azok is a nyilvánosságot pártolják, 's ezért gondolja, hogy a somogyi javaslat-

tal meg lehetne elégedni, ha a 68 §-ban ezen szavak helyébe „sem helyeslés, sem helybennemhagyás jeleit adni nem szabad“ — az tétetik, hogy „a hallgatóságnak a tanácskozás folyamat háborgatni nem szabad“ — (Helyeslés). A végzés, mint megirtuk, illy értelemben mondatván ki, az ülés eloszlott.

POZSONYI HIRFÜZÉR. Figyelmeztetjük a művésztáborokat Pósa Gusztáv fiatal hazánkfára, ki, mint a bécsi és müncheni academiák kitüntetett növendéke, azon szép tehetségnél fogva, melyet műértők itélete után mi is őszinte szerencsekívánatinkkal üdvözlünk, nagyaink pártolására mind a művészet mind a haza érdekében valóban érdemes, és reméljük, a nálunk is mindinkább ébredő műszeretet nem vonandja meg rokonszenvét e fiatal festőtől, kinek mutatványai, a főrendi casinóban kített arcképek, köztetszében részesülnek; értekezhetni vele a zöldpácson 236. sz. alatt. — Az alsó vidékekről csak most érkeznek be tudósítások a vizáradást illetőleg; a jég nem épen Csálókőnél, hanem a Pozsony alatt fekvő Oroszvárnál az ottani erős sarkantyuk körül tolódot meg, minél fogva az ár a balpart felé szorítottván, miután Csálókőbe a szakadatlan töltéshez és több ezernyi kéz fáradhatlan gátolása miatt — mi az illető megyei tisztviselők dícséretére legyen említve — be nem ronthatott, a baloldalon Cseklésznél tört ki és öntött el pár mértföldnyi területet; Jókán hatvan lakkázat rombolt le 's még egyszer annyit tetemesen megrongálván dűlötélben hagyott; eddig mintegy tizenhat emberről tudatik, hogy, többnyire utközben, a vízroham martalékivá lőnek; ezek közt egy köztisztelőt egyén is, Balogh Péter pozsonymegyei főpénztárnok, kinek plébános és esperes testvére néhány év előtt fürdés alkalmával szinte a hullámokban lete szerencsétlen halálát, és ki ezuttal egy más ural utaztában a vízlepte utról letévedvén egy mély árokba fult; uttársá szerencsésen kimenekült és kocsisa is, de ez utóbbi, ura segítségére, meg hogy lovait is megszabadítsa, a vizteli árokba ismét vissza ugorván, hűségének 's buzgalmanak áldozata lön; a szerencsétlen főpénztárnok hulltteste egy negyedmérföldnyi távolságra már megtaláltaték. A víz egyébiránt már mindenünnen eltakarodott. — A főlovászmesteri hivatal felszólítja a városi hatóságot, hogy a hid berakatasát mielőbb eszközésbe vétesse; de e részben alig fog történhetni valami e hónapban, minthogy a felső vidékről még nem legmegnyugtatóbb hírek érkeznek a hid biztonságára nézve. — Egy mérnök, két orvos és három ügyvéd tímarságra adtak magokat, mert, mint állítják, ezután képesebbek lesznek a haza ügyeibe befolyni, ha tiz esztendeig bört cserzenek 's egy házra — mint ha tizenöt esztendeig tanulnak 's egy kutyabőrre tesznek szert.

BUDAPESTI HIRHARANG. A duna jege eltakarodott 's gőzök hasitják immár egyszerű folyamunk hullámit; vasárnap este érkezett az első gőzös pesti parkunkhoz utazókat hozva Bécs és Pozsonyból. A közlekedés, reméljük mostantól kezdve vidor életnek induland, 's naponkint mindinkább élénkülni fog. — Említve volt már e lapokban is, mikép Pokorny Antal es. kir. szabadítékú tüzgpépsz Budapest, oly rendszert talált föl, mellyel fogva minden támadó tüzet könnyen, egyszersmind biztosan el lehetne oltani. Ez iránti tervét az illető helyen már több hónap előtt be is nyújtá, de mindeddig határozat nem kaphatott. Pokorny tüzelő, 's főzöngépei országszerte annyira ismeretesek már, 's mindenütt oly elonyt vittak ki más hasonló készítmények fölött, hogy ezen újabb találmánya is mindenesetre igényelhet annyi bizalmat, miszerint sikere legalább megkísértesék. Mindnyájan, kik fővárosunkban laknak, sőt a vidékiek is, kik hírlapokat olvasnak, tudják, milly hiányosak nálunk a tűzoltási készületek, 's hogy a vizipuskák legtöbb esetben csak a ház legéese után jelennek meg a veszély színhelyén; chez járul még az is, hogy az oltást, néhány keményseprőn kívül többnyire összecsozdult ismeretlen emberek kezelik, kik részint ebben gyakorlattal nem bírnak, részint pedig lopásra is használják a kedvező alkalmat. Rendes tüzoltó csapat létezése mellett, minőt Pokorny fölláttani kíván, nemesak ezen togyatkozások fognának végkép megszűnni, hanem egyszersmind közbátorság telintében is igen sokat nyerne a főváros, mellyben most már a nappali gyilkolások 's erőszakos rablások is divatozni kezdenek, mert Pokorny terve szerint ezen tüzoltó csapat tagjai éjjel nappal vigyázva czirkálnának a városban, 's e szerint egyszersmind oly derék rendőrséget képeznének, mely a mostaninak elégtelenségén hatályosan segíthetne. Világos ebből, mikép ezen indítvány oly fontos, hogy minél előbbi határozatra 's egyszersmind pártfogásra méltó, mert mind tüzveszély, mind rablások 's gyilkolások ellen bizony nem igen hatályos van a fővárosi lakosság bizosítva. — Néhány derék polgár aláírást nyitott lelencház-alapításra, több író és művész 's művésznő is egyesültek már, és e czélra hangversenyeket fognak adni. — Ilire ment, hogy rövid idő mulva országszerte ujonczállítás leend, 's erre a paraszt legénység mindenütt nyakra főre házasodik: több hölgy keserűen jegyzé meg, hogy szörnyű igazságtalan azon törvény, mely a fiatal urakat az ujonczozás alól kiveszi. — Itt sokan megbotránykoztak abban, hogy a kerületi ülés most már csak ker. ülésnek nevezetik, mert egy magyar lapban a pont kimaradt, 's lett belőle kerülés. E körülmény a szedőknek különös figyelmébe ajánlatik, hogy botrányt ne okozzanak. — Midőn Dunánkon legsűrűbben folyt a jég. Pesten nevezetes táncvizigalom tartaték, 's igen mulatságos volt azon urak 's hölgyeket nézni, kik a közel falukról bejöttek, 's a budai partról keservesen néztek át Pestre, de

nem röppülhettek keresztül a Dunán, esónakok pedig nem jártak. Különösen föltűnt egy falusi arszlán fekete bálöltözetben, fényezés cipőben és báránbőr-sipkában, ki köpeny helyett nagyvirágú tarka hálókabátba burkolóva kétségbeesetten futkosott le 's föl a parton, és keservesen szidá a rendőrséget, mely legalább esti kilence óraig nem gátolá a jég eltakarodását. — Sajtó alatt vannak már, 's lesznek rövid idő mulva e sorok írójától „Szunyogok“ egy kötetben, „Tarka lapok“ első füzet, és „Toldy Miklós“ vig történeti regény három kötetben. Egyéb veszély nem fenyegeti most a t. olvasó közönséget. — Színházunk jelesb tagjai már szerződtek, 's a jövő színházi évre nagy készülétek tetetnek. — Valamint minden évben, ugy most is hírlík, hogy Pesten egy férfit találtak fej nélkül; ha már legalább mégis többet találnának, de minden évben csak egyet. Ez nem valószínű. — Priesnitz boldogsága ismét növekedett, mert legközelebb unokája született. Hány ember izzadt, és menyeyt izzadt, hogy a derék vizgyógyász izzadás nélkül milliókhoz juthasson! — ☉

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANIA. Az alsóházban febr. 14én Hindley kérdé, elő fognak-e Minto lord levelezési a római udvarral, a háznak terjesztetni? Palmerston azt felelte, hogy Minto csak Turin, Florenz és Nápolyban van meghitelesítve, Rómában semmi diplomatikai jellemmel nem bír, (kaczaj) és ha a római cabinettel levelezett, ezen magánlevelezését a háznak nem lehet előterjesztetni. Ezután dr. Bowring a kormány olasz levelezéseinek, mellyek az olasz vámegeyesültre vonatkoznak, előterjesztését indítványozta. Beszédében kivált a pápa reform igyekezetéről dícsérettel emlékeztvén, egyszersmind figyelmeztetett az olasz népek különböző jelemre, mellyel fogva Olaszország egysége ábrándosnak látszik lenni. Véleménye szerint a szabad kereskedés eszméje szerint alakított olasz vámegeyesület Olaszország egységének egyedüli képviselője, 's e szövetségben Sardinia hasonló szerep vár, minőt Poroszország a német vámszövetségben vállalt magára. Palmerston lord szinte reményét fejezte ki, hogy az olasz új állapotok, mivel a kormányok és a nép először vannak egyetértésben, állandók lesznek. Mi Ausztriát illeti, a bécsi követ legújabb tudósításai megnyugtattak arról, hogy Ausztria ellenséges intervencióra a felsziget ügyeiben vállalkozni nem szándékozik. Az angol kormány mindenesetre batoritni fogja az illetőket az elvben már létező vámegeyesület megtestesítésére, és gondoskodni arról, hogy ez a kereskedési szabadság alapján történjék. A bizalom, mellyel az angol kormány Olaszországban dicsekedhetik, reményt nyújt, hogy fázadozásai nem lesznek sikertelenek; milly nagy e bizalom, többek közt az is mutatja, hogy Minto lord a nápolyi kormány kívánságára Nápolyba ment, befolyása és tanácsa által a napi gondalmak megoldását segitendő. — Palmerston lord nyilvánításai élénk helyesléssel fogadtattak, 's miután még Cochran e sajnálatát fejezte ki, hogy a francia kamarában az Olaszországot illető minapi viták nem voltak illy békes és engesztelő hangok, Bowring visszahuzta indítványát. — Ezek után a kormány bilje az irlandi bérlőviszonyok szabályozása iránt terjesztett elő.

FRANCZIAORSZÁG. (A követkamara febr. 7 — 12ei üléséből.) Febr. 10én a választfeliratnak a reformlakomákat illető fához javaslatba hozott négy módosítvány tárgyalására ment át a kamara. Az ülés elején a kedélyek még tegnap óta felindulva voltak és az első szónoknak Lessepnek, ki a maga módosítványát ajánlotta, szava hallható sem volt a magánbeszélgetések moraja közt. A második módosítványt Genoude abbé javasolta 's beszédében ismeretes elveit fejtegetvén általános szavazásjogot kívánt, és midőn azzal kezdé, mit lapjában mindennap ismételt, hogy t. i. Franciaországban jelenleg sem nemzeti képviselőt sem kormány nem létezik, a kamara komoly hangulatának daczára általános kacajra fakadt, melly vidámság még magasabb fokra lépett midőn az abbé, egy állítását bebizonyítandó, egy oklevelet akart felolvasni, de azt egyik zsebében sem találta. Az ő módosítványát sem pártolta senki. Utána Darblay, egyike az elpártolt miniszterpártiaknak, lép a szónokszékre, és következő szerkezetet tanácsol. „Ha a kamara utolsó szétoszlása óta történt izgatások némely vidéken intézeteink és socialis törvényeink iránt ellenséges nyilvánításokat idéztek elő, másrészt azt is mutatták, hogy a nemzet végtelenül tulnyomó többsége, eltérő vélemények mellett is, ragaszkodik ez intézetek és törvényekhez. Ez izgatások el fognak tűnni a nyilvános értelmesség előtt sat.“ A mint a szónok a tribunere fellépett, a csend lassankint helyre állott. Szóló kinyilatkoztatá, hogy a juliusi forradalmat minden következményeivel elfogadta, 's ezek alapján fölléte, reformokat kíván a charta szemelében. Epen ezért rosza a kormány eskönyös magatartását a parlamenti reformkívánatok ellenében. Ezen kevés figyelmet ébresztett bevezetés után átmeny a reformlakomákra. — Duchatel belügyminister nem tartja szükségesnek az előtte szólott minden vádjaira felelni. „A módosítvány czélja, a ministerium elitélésén kívül, mellynek megbukását Darblay ur kívánatosnak rajzolta, részbeli közbocsánatot szerezni a lakomáknak. Azonban ő mindenek előtt cabinet változást kíván. Ha a többség, mellyhez szölok, tetteinkről ugy itél, mint Darblay ur, mondja ki itéletét, akkor új cabinet fogja magát ajánlani. Darblay ur talán elmondhatná névjegyzékét. Mi minket illet, bennünket nemesak forma szerinti hanem fölig kimondott elitélés is lelépésre bírta.“ — Paillet a módosítvány mellett.

Blanqui: rosszalja a lakomákat és a módosítványt, de egyszersmind kérve inti a kormányt, ne ítélje el a kisebbséget. Odilon Barrot ismétli, hogy az ellenzék a nemzet véleményét akarta kipuhatólni, minthogy a kormány azt mondta volt, hogy az ország a reformot nem kívánja. Az ellenzék nevében a lakomák roszalását még azon szeledebb modorban is, mely a módosítványt átlenzi, vissza utasítja. — Guizot a jog kérdésére szorítkozik. A kamara pártjainak joguk van, egymással kölcsönösen vádakot emelni. Valamint az ellenzék az országtól politikai véleményezést kért, ugyanazt kéri most a kormány a kamarai többségtől. Thiers: Guizot ur azt mondta, hogy kölcsönös jogunk van, egymás felett ítéletet hozni. Ez bizonyos esetekben áll, másokban nem áll. Önök a mi politikánkat pártoskodónak, mi az önökét megvesztegetőnek nevezhetjük. Ezek kormány és ellenzék közt rendes dolgok. De mióta van joga a kamara egyik részének, egy másik felett pálezt törni? Igaz, hogy a trónbeszéd a ministerium műve, de abban olly szavakkal élni a kamara egyik pártja ellen, minők az „elleneséges és vak” szavak: igazságtalanság, észélytelenség, s én meg nem foghatom, hogy egy ministerium illy kérdést cabineti kérdéssé tehetett. — Larocheacquelin kéri a többséget, törülje ki a feliratból ama botrányos szavakat. Ezekután Darblay módosítványt szavazás alá bocsátatván csaknem egyhanguan félrevetették, mivel az ellenzék nem szavazott. — (Vége következik.)

PORTUGALIA. Lissaboni febr. 9ei angol tudósítók szerint e városban nagy félelmet okozott annak híre, hogy a brit kormány tudára adatá a portugali kormányt, hogy az ez által elvállalt köteleességeket teljesíteteknek nem tekint, mivel a portugali kamara törvénytelen módon választotta.

NORVÉGIA. A febr. 1én összeült storting febr. 7ei ülésében a verificationalis választmány jelentésének tárgyalása után elnökké Falsen választotta. Délután a

102 képviselő közül 25en a lakthing tagjaivá választottak. Azután az odelsting Christensent, a lakthing pedig Lippét választották elnökeiknek. Ez megtörténvén, a storting ismét vegyes ülésbe ült össze, és magát meg alakultnak nyilvánítván, az elnök küldöttséget nevezett ki, mely a megalakulást a kormánynak jelentette. — Febr. 9én a képviselők vegyes ülésében Lövenskjöld királyi helytartó, a norvégiai kormány, a főtörvényszék, az egyetem stb. tagjainak kíséretében megjelenvén felolvasta a királyi beszédet, melyben I. Oszkár, a gyűlést, személyesen megnyitni akadályoztatva, a képviselőket üdvözli, és sajnálatát nyilvánítja, hogy magát eddig a királlyal együtt Norvégiában még meg nem koronázhatta, mit ez év folytatában megtehethet remél, továbbá minden hatalmasságokkal barátságos viszonyait jelenti és a képviselőket az előterjesztett törvényjavaslatok tárgyalására bizodalmasan felszólítja.

OLASZORSZÁG. Nápoly. Febr. 11én megjelent a 10 nap alatt elkészített alkotmány VIII. fejezetben, 89. §al. — A belügyminister febr. 7én rendeletet intézett a megyék és városok igazgatóihoz a nemzetország ideiglenes alakításáról, míg e tárgyban külön törvény fog megjelenni. E rendelet szerint minden városban, hol eddig is polgári katonaság volt, e katonaság ideiglenes nemzetországnak tekintendő. Ez őrségbe minden háztulajdonos, professor, tisztviselő, önálló ipartűző, s általában mindenki tartozik, a ki a társaságnak garantiát nyújt, minden rangkülönbség nélkül. A hol polgári katonaság még nem létezik, az ideiglenes nemzetországhoz a főbbi népességgel bíró személyek közül mindenki beállhat, bárminő legyen politikai véleménye. Az ekkép összeállottak mindenik községben egy főnököt, és annyi al főnököt, a hány százan vannak, választanak, s a névjegyzéket 20 nap alatt megerősítés végett a kormányt felterjesztik.

Róma. A febr. 12ei hivatalos lap következő kinevezéseket közli: Giov. Pasolini gróf, a kereskedés, mű-

vészet, ipar és földművelés ügyeinek ministere; Sturbinetti ügyvéd, közmunkaügyi minister; don Michelangelo Commendator Caetani, Teano hg, rendőrségi minister.

Toscana. Február 17én megjelent az alaptörvény, melyet a nagyherceg febr. 15én országának IX. fejezetben és 83. §ban adott.

Sardinia. A statustanács febr. 25én fogott összeülni, az új alkotmányt a már kihirdetett alapokon elkészítendő. A kamarák f. é. jul. 1jén fognak megnyitattni. A kamarák elnöke Brignole-Sale párisi követ leendő.

Lombardvelence. Paviában febr. 8án hasonló kicsapongások voltak mint Paduában (lásd a B. P. H. 761ki számát.) Délután 5 órakor egy népes temetés ment ki a cremónai kapun. Ez által egy szemközt jövő magyar katonasízt megtámadtatt és védelmére kardját használta. A zaj egy mellékutczába a katonasízték által látogatott kávéházig hatott, honnan ezek társuk védelmére szaladtak. E pillanatban katonai temetésről jött vissza egy kis csapat, mely a népet elszélesztette. Benedek ezredes, kinek neve a galicziai utolsó lázadásból ismeretes, jelenleg Pavia városparancsnoka, erélyes rendszabályokat hozott a csend helyreállítására. Este egy kapitány az utczán lövés által megsebesített. — Milanóból szinté több előfordult esetekről irnak, hogy ausztriai katonasízték orgyilkosok által megtámadtattak.

Milano. febr. 16. A milanoi, paduai és pavai legújabb események következtében a rendőri főigazgatóság az ugynevezett calabriai, puritano, Ermani's többféle kalapok viselését, mint különben is tiltott politikai ismertető jeleket, valamint minden egyéb politikai demonstratiót, tüstinti elfogatás büntetése alatt, szigoruan tiltott. Paviában, hol febr. 9. és 10én a kicsapongások ismétlődtek, az egyetem hatóságával egyetértésben, a farsangi ünnepek eltiltattak, az egyetem tanuló ifjusága egy időre haza küldetett.

Szerkeszti Szenvey József.

Hivatalos tudósítások.

(115) **Váltótörvénytörvényeségi idézés.** (1, 3)
Lövenstein Henrik panaszolt tartózkodása nem tudatván, neki Weitner Áron által ellene támasztott 200 ft 32 kr. vez. váltókeresete ügyébe, a váltótörvénykönyv II. része 214 §. rendelkezése képest a sopronyi e. b. váltótörvényeségi elött leendő megjelenésére f. évi martius 20-ik napja reggeli 9 óraja tuzetik ki: meg nem jelenése esetében részére Szarka Károly váltóügyvéd nevezetvén ki gondnokul. — Kelt Sopronban a királyi váltótörvényeségeknek 1848-ik év februar 21-én tartott üléséből.

(121) **Pályázati hirdetés.** (1, 3)
135. Felsőbb rendelkezés képest ezennel közhírré tétetik: hogy Pauler Tivadarnak, a zágrábi királyi fótanodában természet, és magyar közjogtani tanárnak, a győri királyi fótanodában, ugyanazon tudományok megurulve volt tanszékére athelyezése által megürült zágrábi fótanodai tanszék betöltése végett, mind a magyar királyi tudomány egyetemnél, mind pedig a zágrábi fótanodánál tartandó pályázatra határnapul folyó évi julius hó 6-ka tuzetett ki. Kelt Pesten februar 18-kán 1848.

Epen most jelent meg
Heckenast Gusztáv
pesti könyvtáros és kiadónál és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:
KISFALUDY SÁNDOR
MINDEN MUNKÁI.
KIADJA
TOLDY FERENC.
NEMZETI KIADÁSBAN, magas negyedré. KÉZI KIADÁSBAN, kis nyolezadrét.
EGY KÖTET, 10 szállítványban a „Nemzeti HAT KÖTET, 12 szállítványban Kisfaludy Károly és Vörösmarty munkáik kisebb kiadásaihoz csatlakozók.
1—10 füzet a 40 kr. pp. 1—10 füzet a 30 kr. pp.
Előfizetési ár teljes 5 ft pengőben.

Landes József könyvkereskedésében Pozsonyban (főpiacz 3-dik sz. a.) épen most jelent meg s kapható:
Unius e Croatiae Responsa ad opera de Croatia et Slavonia. per Georg. Fejér et Georg. Gyurikovics edita. 8-vo. Zagrabiae 1847. Pr. fl. 1. CM. (117) (1, 3)

(120) **Hirdetmény.** (1, 3)
134. A pesti nemzeti casino részéről e folyó év januar 30-án tartott közülés határozata következtében, az intézet azon résznyi tagjai, kik az 1846 és 1847dik évi részvény díjakat mindekköráig be nem fizették, ezennel arra figyelmeztetnek, hogy azokat e folyó évi június közülésig okvetetlen befizetni el ne mulasztásák, ellenkező esetben e kitűzött határnap után törvényesen meg fognak idézletelni; az 1846-dik évet megelőző hasonló tartozások pedig most nyomban törvényes uton behajtandók lévén. — Pesten febr. 19én 1848.
Az intézet igazgatósága által.

Klauzál Imre társai növény tenyész-tési intézete
Tarcson, Köszeghen által és Bécsben, Alservorstadt am Alserbach Nr. 172 nachst dem Brunnelbade.
A mult őszkor megjelent öt ivre terjedő növény arjegyzekekünk, mely az azalea, camellia, angol pelargonium, rhododendron, rózsák s több más nemű dísz növény gyűjteményeinket és gyümölcs fainkat, ugyszinte a most megjelent ennek kiegészítő földaleka, mely számos évegghazi- és virágkerti újdonságokat s a legújabb rózsákat és dahliákat foglalja magában, nálunk, nem különben Pozsonyban Wigan ur könyvkereskedésében s Pesten Liedemann J. S. Friedrik urnál, ingyen kapható. (116) (1, 3)

Csőd szakács állomásra.
133. A pesti nemzeti casino részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az intézetnél levő szakácsai állomás e folyó év sz. Jakab napján megürülendvén, azt elnyerni kívánók alulirt igazgatósághoz legfeljebb e folyó évi június 1-6 napjaig folyamodjanak, a hol is az állomással járó évi fizetésről s kötelezettségről bővebb értesítést nyerhetnek. — Kelt Pesten februar 19-én 1848.
Hajnik Pál
n. casino igazgatója által.

(119) (1, 3) **Ó v á s.** (1)
132. Jármy Imre kir. tan. soha sem Buday Vinczétől, sem néhai nejétől Jantó Theresiától nem kölcsönözvén, — utolsó nem is esmervén, — sem jelenleg semmi külső megve vagy sz. kir. városbeli egyennek adása nem lévén, — a Buday Vincze által pipára metszését végett kikért pecsétjével — a kifejezett vádak nyomán — ne talán elkövethezt visszacsélek ellen, óvást tesz.

Heckenast Gusztáv
pesti kiadó könyvtáros által kapható:
Második kiadás!
Disz nyomtatás.
AZ ÁRPÁDOK.
Történeti Balladák-, Legendák- s Mondákban.
Irta —
Garay János.
N. 8-rét. Pesten 1848.
Disz kötetben 3 ft 20 kr. pengőben.
Füze . . . . 2 ft pengőben.
Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast.

Heckenast Gusztávnál megjelent és Wigan d Károly pozs. könyvtárúsnál kapható:
Franczianyelvtan,
uj és könnyen megfogható tanításmód szerint, különös tekintettel az öntanításra, magyarok számára. Szerkezé és kiadta
Lemouton János.
Harmadik olcsóbb kiadás. N. 8-rét Pesten 1847. kötve 1 ft 20 kr. pp.
FRANCZIA-MAGYAR
S Z Ó T Á R.
Irta
Kis Mihály.
Franczia-magyar rész. Füzeve 2 ft pengőben.

Heckenast Gusztáv pesti kiadó könyvtárúsnál megjelent és Wigan d K. pozsnyoi könyvtárúsnál kapható:
ATTILA.
Roman
von
Joseph Marlin.
1847. 3 Bde. Geheftet. 5 fl. Conv.-Münze.

Heckenast Gusztáv pesti könyvtáros és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:
STATUSFÉRFIAK
és
SZÓNOKOK' KÖNYVE
Szalay László által.
Uj folyamata.
Nagy 8-rét Pesten 1848. 1-ső, 2-dik, 3-dik és Praenum. 4-dik füzet. a 48 kr. pp.

STATUSFÉRFIAK
és
SZÓNOKOK KÖNYVE
Szalay László által.
Első kötet. Teljes egy kötetben. Nagy 8-rét. Pesten 1847. Keményen kötve 5 ft pp.
Publicistai
DOLGOZATOK
Szalay László által.
Nagy 8-rét Pesten 1847. 2 kötet füzeve 3 ft pp.

Heckenast Gusztáv
pesti könyvtáros és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:
VADON VIRÁGAI.
Novellák.
Irta
Jókai Móricz.
Nagy 12-rét. Pesten 2 kötet füzeve 2 ft 40 kr. pp.

Heckenast Gusztáv
pesti könyv-kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:
Az ifjuság olcsó könyvtára I—XII.
I. II. **Campe J. H.** Ifjabbik Robinson. Múltaságos olvasókönyv gyermekek és ifjak számára. 2 füzet. Füzeve 40 kr. p.
III. **Tooth Istv.** A Romaiak történeti ifjak használatára. Második kiadás. Füzeve 20 kr. pp.
IV—VI. **Chimani L.** Tarka jelenetek az emberi életből. Uj olvasó könyv. Az ifjuság hasznára és gyönyörködtetésére. Válogatva fordította Sárospataki Pataki Pál. 3 kötet. Füzeve 1 ft p.
VII. VIII. **Glatz Jakab.** Erényi atya. Olvasó könyv, népiszkolai tanulók számára. Használati magán-oktatásoknál is. Magyarosítá Szives Mihály. 2 füzet. Füzeve 40 kr. pp.
IX. **Tooth.** A Görögök történeti. Ifjak használatára. Füzeve 20 kr. pp.
X. **Egede János.** A Grönlandi utazó. Elbeszélés. Az ifjuság számára Nieritz után. Füzeve 20 kr. pp.
XI. XII. **Don Quichotte,** 2 füz. Füzeve 40 kr. pp.
Teljes 12 füzetben ára 4 ft pengőben.

Heckenast Gusztáv
pesti kiadó könyvtáros által kapható:
KÖLCSEY FER.
minden munkái.
Járó Eötvös J., Szalay L. és Szemere P. szerkesztése alatt.
V. kötet, Kölcsey arczképével. 8-rét. Finom vetlinpap. csinosan füzeve 8 ft pp.

Heckenast Gusztáv
pesti könyvtáros és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:
AZ ORSZÁGGYÜLÉS
RENDEZÉSÉRŐL.
Irta
Irinyi József.
Nagy 8-rét. Pesten 1847. füzeve 40 kr. pp.
A sz. k. városok

SZAVAZATJOGA
ORSZÁGGYÜLÉSEKEN.
Irta
JÁSZAY PÁL.
Nagy 8-rét. Pesten 1843. füzeve 30 kr. p. p.